

آبونه سرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، آلتی
آیلنی (۳۵) غروشد.
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۸۰)، آلتی
آیلنی (۴۵) غروشد.

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائرة مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر.

مسایکه موافق آثار مع المومنیه قبول
اولنور. درجایدلین یازیلر اعاده
اولونماز.

الکشاف

۱۳۳۰

اخطارات

رساله مزدن آلتدینی کوسترملک
شرطیه بتون یازیلر هر هانکی بر
غزته طرفندن اقتباس اولونه بیلیر.
مکتوبلرک، امضاری واضح و
اوقوناقل اولسی و آبونه صره
نومروسی محتوی بولنسی لازمدر
ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لرینک فرانسزجه ده یازلسی
رجا اولنور.
باره کوندرلدیکی زمان نه یه دائر
اولدینک واضعاً بیلدیرلسی رجا
اولنور.

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفته لیک مجموعه اسلامیه در

صاحب و مدیر مسئول

باش محرر

اشرف ارباب

محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

مقدمہ

آیتلک یکدیگرینہ اولان مناسبت وارتباطی

استطراد وحسن تخلصہ لغت عربیہ استعمالی مألوف اولان اسالیب بیاننددر . فن مخصوصندہ بیان ایدلیدیکی وجہلہ ، استطراد ایلہ تخلص آرمندہ کی فرق شودرکہ : استطرادہ ، سیاق کلامدن متولد مناسبت طولایسیلہ بر شی عارضی اولہرق ذکر وایراد ایدلکدن صکرہ اساس مقصدہ عودت ایدیلیر . تخلصہ ایسہ مقصود بالذات اولان فکر ومعناہ کرزکاہ بولونقدن صکرہ مبدأ کلام ترک واهمال اولنور . سیوطی حسن تخلصک تعریفی صدندہ دیورکہ : سوزک باشلانغچندہ غایت دقیق بر فکر ومعنا واسطہ سیلہ ، غایت سهل وملایم برطرزہ مقصدہ انتقال ایتکدر . بر صورتہ کہ مخاطب بوعملیہ نک حین اجرا سندہ متکلمک صدنددن انتقال ایتک فکرندہ بولندیغی حس و ادراک ایتسنہ میدان قالمسزین ، ہر ایککی صفحہ کلام آرمندہ کی شدت امتزاج والتیام نتیجہ سی اولہرق ، مقصد اصلی مواجہہ سندہ بولنور .

ابوالعلاء محمد بن غانمک : « تخلص موجب تکلف اولدینی ایچون قرآنندہ واقع اولامش و آندہ عادت عرب وجہلہ اقتضاب یعنی متغایر ایککی مقصدک سوق وایرادی صرہ سندہ ملایم بر واسطہ ہر مراجعت ایدلکسزین بزندن دیکرینہ انتقال اسلوبی جریان ایدہ کلشد . » سوزیخی تخطیہ ایدمرک دیورکہ : مسئلہ ہیچدہ بویلہ دکدر . بالعکس قرآنندہ عقللہ حیرت ویرہجک درجہدہ لطیف وبدایع نمون تخلصلر موجوددر ، ازجملہ سورہ اعرافہ بر نظر تدقیق عطف ایدہجک اولورسہق بونک الکوزل بر نمونہ سنی کورورز . اورادہ انبیای سالفہ وقرون ماضیہ ذکر ایدلکدن صکرہ مجرای کلام حضرت موسیٰ بہ انتقال ایدمرک آنک نہ صورتلہ قومی میانندن یتش کشی انتخاب و آنلرلہ سائر افراد امتی حقندہ نہ یولندہ دعا ایتدیکی « واكتب لنا في هذه الدنيا حسنة وفي الآخرة اناهدنا اليك » ومقابله طرف باریدن نہ وجہلہ جواب ویرلیدیکی « قال عذابي اصيب به من اشاء ورحمتي وسعت كل شيء فساكتها للذين يتقون ويؤتون الزكاة والذين هم بآياتنا يؤمنون » آیتلرلہ ذکر ایدلکدن صکرہ « الذين يتبعون النبي الامي الذي ... الى آخرة » آیتلہدہ امت محمدیہ نک اوصاف ومزایای دینیہ سی بسط وتمہید ایدلکدہ ، اورادندہ سید المرسلینک اخلاق واوصاف سنیہ ، مناقب عالیہ سنہ انتقال ایدلکدہدر .

اتقاندہ بعض متأخریندن نقل ایدیلیر : ہیئت عمومیہ سی اعتباریلہ آیات قرآنیہ آرمندہ کی مناسباتی تعیین ایدہ بیلہجک ضابطہ کلیہ

اقدس مادامکہ صمدیت مطلقہ یی حائزدر ، او حالہ وار اولمی ایچون مرہانکی بر شیتہ احتیاجی قطعاً باطلدر .

ولم یکن لہ کفواً احد = او ذات مطلقک مکافی ومماثلی دہ یوقدر . زیرا آنک ہویت واحدی ، کثرت وانقاسی غیرقابلدر . وجود مطلقک ماعداسی ایسہ عدم محضدن عبارتدر . بناء علیہ وحدت ذاتیہ نک غیرہ مقارنتہ امکان یوقدر . بوکا امکان اولمایجہ او ذات اقدسک مثلیت وکفویتدن منزہیتی دخی بلاشک نابتدر .

خلاصہ تفسیر :

فل هو الله امر

دی کہ : او ذات حضرت اقدس ، بالجملہ صفات کمالیہ ایلہ انصافی اعتباریلہدہ احددر ، کثرت وتعدددن متعالی بر ذات بحث وحقیقت مطلقہدر .

الله الصمد

او ذات اقدس مقام واحدیت ومرتبہ اسماہ بیلہ ہر شیدن مستغنیدر . بتون اشیا ایسہ اکا مفتقر و آنک فائزدر .

لم یلد

کندی ذاتندن قطع نظر ایدلیدیکی تقدیردہ بالجملہ شئونات ومکوناتک عدم محضدن عبارت اولمی ، حالبوکہ والد ایلہ ولد آراسندہ وجوددہ بمائلتک تحقیق بداهت درجہ سندہ بولنمی جہتیلہ او ذات مطلقک مرہانکی بر شیتہ والدیتی ادعا قطعاً باطلدر .

لم یولد

صمدیت مطلقہ وغنای ذاتی یی حائز اولمی اعتباریلہدہ او ذات اقدسک مرہانکی بر شیدن مولودیتی دخی فرض ایتک بیلہ محالدر .

ولم یکن لہ کفواً احد

او ذات احدیتک کفوی ومثلی اولمی احتمالدہ کلیاً مسلویدر . زیرا مادامکہ وجود مطلقک ماعداسی عدم محضدر ، شو حالہ وحدت ذاتیہ نک غیرہ مقارنتہ امکان یوقدرکہ آنک مثلی اولمی تصور اولنہ بیلسون .

شیخ الاسلام اسبق

موسی کاظم

شو وجهه افاده ایدیه بیلیر : بر کره سورونک سوق و ایراندن کی غرض نظر دقته آلمی . بویه بر غرض و مقصدک نه کی مقدماته محتاج اولدینی تأمل ایدمکه برابر سرد ایدیلن مقدماتک نتیجه مطلوبه به نه مرتبه یاقین ویا اوزاق اولدیغه دائر بر مقایسه فکریه اجرا ایدلی . دهها صکره بو مقدماتک ، سامعک پیدای وقوف ایتک ایستدیکی ، قانون بلاغتک مخاطبی کلفت انتظاردن محافظه ایتک ایچون پیشگاه اطلاعنه بر آن اول ایصالنه لزوم قطعی کوستردیکی نتایج واحکام ایله نه درجه به قدر علاقه دار بولندینی کوز اوکنده بولندیرلملیدر . ایشته قرآنک جمیع اجزاسی آرمسندکی ارتباط و تناسبک تعیین درجائی ایچون بر مقیاس اولان بودستوره رعایت ایدلیدیکی تقدیرده هر سوردهده هر آیتک دیکر لرله اولان وجه مناسبتی مکملأ توضیح ایدر .

زده دیر زک : آیات قرآنی آرمسند به بعضیاری واردر که بونلرک اوست طرفلرنده کی آیتلرله اولان وجه مناسبتلری غایت خفی بولمقدده ، حتی بو جهتی تدقیق ایدنلرک بر چوغی بو آیتلرک سوابق ولواحق میاننده کی موقعی دستور بلاغت ایجاباته مخالف بولندینی ادعا ، بونک ایچونده « أرأیت الذی یکذب بالذین فذلک الذی یدع الیتیم ولا یحض علی طعام المسکین فویل للمصلین الذین هم عن صلاتهم ساهون الذین هم یأوون ویمنعون الماعون » سورة جالبه سنی مثال کوسترمکده درلر . قرآن حکیمک اسرارینه ، بدایع اسلوب بیاننه واقف اولمیلانلر دیورلر که : سورونک بدایتدن « المسکین » کلمه سنه قدر اولان آیات بشقه ، بقیه سی بشقه معنای دلالت ایتکده اولوب آیات لاحتهنک آیات سابقه اوزرینه ترتبه ، عطفی استلزام ایده بیلیمک ایچون آرملرنده معنوی بر رابطه واتصالک موجودیتنه دلالت ایده جک بر جهت جامعه یوقدر . باخصوص که بو عطف مابعدک ماقبل اوزرینه ترتبه دال اولان فا ایله وقوع بولسی بواشکالی دهها زیاده تأیید ایتکده در . بومسئله ده اساس اعتباریه بوکی معارضلرک انظار دقتدن فوت اولان بر مسئله وار که اوده صدر سوردهده ، یتیمه قارشی درشتانه معامله ایدن ، خلقی اطعام ایتکده ، ضعف و بیچارگانه قارشی حس ترحم بسلیمکه ترغیب شویله طورسون بالذات بخل امساکی مدار تمایز اتخاذ ایدن کسملر لسان مؤاخذه ایله یاد ایدیایور . دهها اولده بونلر هر نه قدر اظهار اسلام ایتسه لرده ماهیت وجدانلری ستره نفاق آلتنده کیزله مکده ، ادای صلاته قیام ایتدکری زمان ریا وفقدان اخلاصک ایرات ایتدیکی رخاوت و کسلک تأثیر مزعجی تحتند حرکت ایتدکری محسوس بر طرزده ، مستغرق فتور و ملال بر حالده قیام ایتکده ، نمازه طور دقلری زمان نروده و نه مقصدله وقفه کیر عبودیت اولدقلری بیلدیرمک ایچون یوم آخرتی مکذب اولقله اتهام اولنمقدده درلر .

تفسیرک مختلف یرلرنده درج صحیفه بیان ایلدک : که نمازک ، صاحبی سیئاتدن ، فواحش و منکراندن منع ، طینتی تهذیب ایتمه سی ،

غلظت و خشونت طبعی ازاله ایدمک اعماق قلبندن زلال رحمت و رأفتک نیسانی ایچون بر عامل مؤثر اوله بیلیمه سی شرائط وارکانه جدأ موافق بر صورتده ادا ایدلسنه وابسته در . فریضه صلاتی ارکان مقرر سینه حقیقه رعایت ایتک شرطیه ادایه موفق اولانلر ایتسه آخرته ایمان وایقان ، وجهه عبودیتلری بارگاه احدیتنه توجیه ایتدکری ذات اقدسک مقدرات عبادیه صورت مطابقده حاکم ، آنلرک خفی و جلی مقاصد و منویاتی علیم ، هر درلو افعال و حرکاتی حساب و مناقشه به مقتدر اولدینی در خاطر ایدنلر در . فقط منافقلر که انشای صلاتده ذکر حقندن غافل بولنمقدده و نمازی صرف خلقه کوسترش مقصدیه ادا ایتکده درلر . بو شرائط داخنده ایدیلن بر صلات تهذیب اخلاق ، تنزیه نفوس ، ترقیق قلوب کی تکاملات فطریه به خادم مزایای عالییه یی حائز اولمق ماهیتندن یک اوزاقدیر . صلاتی مدار ریا اتخاذ ایدن بو منافقلر یوم آخرتی انکار ایدن کافرلر زمره سندن اولماسلر قیلدقلری نمازی بویله ادا ، صلاتک احتوا ایتدیکی حرکات و سکناتده الله قارشی خضوع و استکانتی سائق حقیقی تلقی ایدرلر و طبیعی در که بویه بر نمازده کنیدیلری یتیمه قارشی رفق و ملایمت ، فقرایه قارشی صیانت و شفقت حسلری پرورده ایتکده سوق ایدمک نه یتیمی زجر و تکذیر ایتکده ، نده فقیری محروم بزاقغه وجدانلری قائل اولمازدی .

ایشته سورونک بتون بومعنا و مقصدلری ، الفاظ و جیزه و معجزه سی آلتنده جمع ایدن آیتلری آرمسندکی امتزاج و ارتباطک اکملیتی بو صورتله نظام ایدر .

و النجم تصیر الابصار صورته — والذنب للطرف لالنجم فی العنبر [۱]

مترجمی : محمد شوکت عبدالعزیز چاوش

فقه

منوفیات

استاد محترم از مبرلی اسماعیل حق یک اندینک تقریرلری

[۵]

بجملک معنای — بجملک کتاب و سنده واقع اولوب اولدینی — وجوه
اجال — اجماعده اشتباه حاصل اولان امور — اجماع بیان محتاج اولدینی —
بیانک درجائی — بیانک تأخری — بجملک حکمی .

مجموع . — لغتده : مبهم معناسنه در ، بمضیلرینه کوره مجموع

[۵] متن : « واما ان یدل علیها لایوجب حکما » .

[۱] بیلدیرک شکل و جمعی خلقک کوزینه کوچوک کورونیور . فقط بونده قیامت بیلدیرک دکل ، کوزکدر .